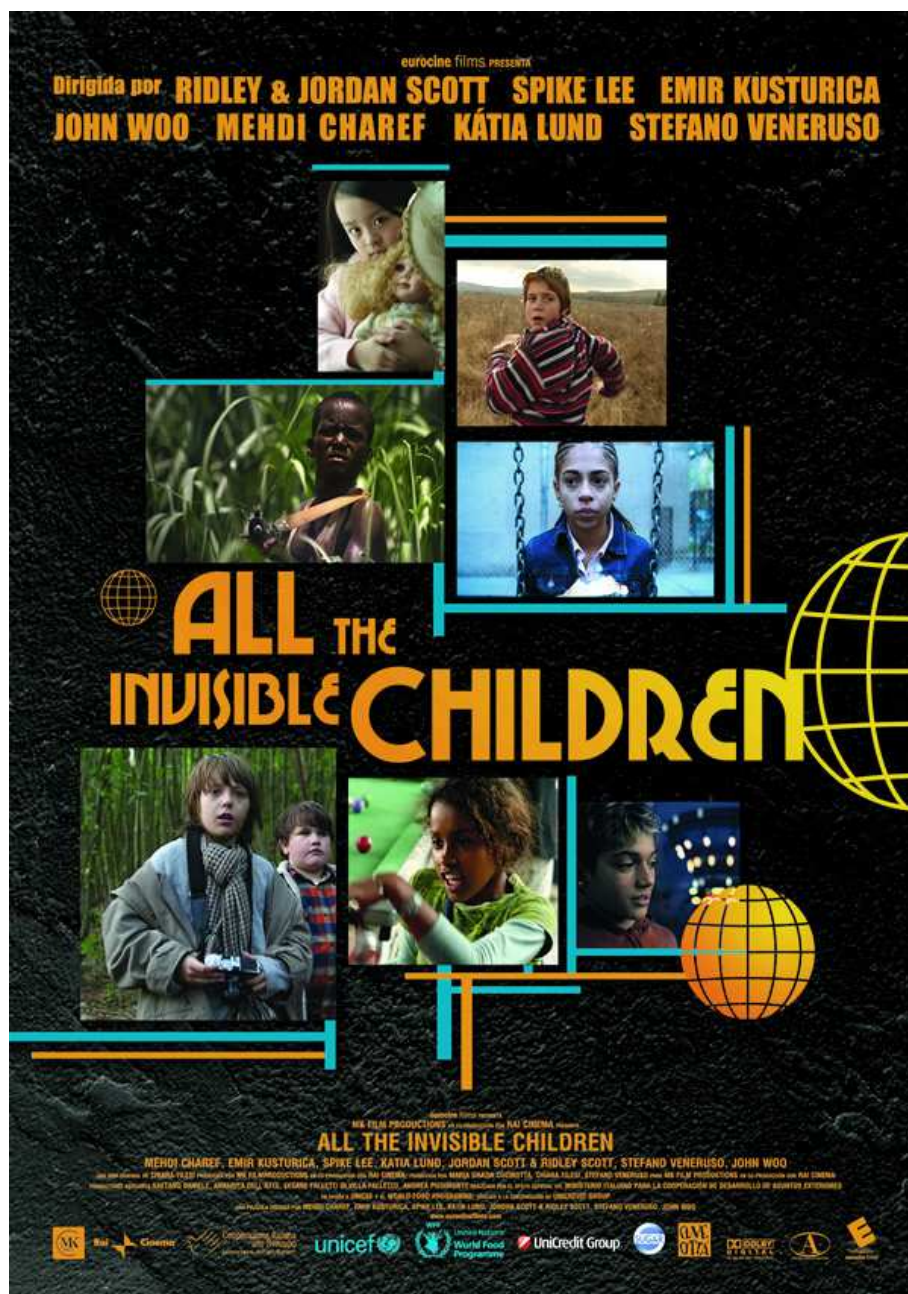

CINEMA^{per a} estudiants

CURS 2008 – 2009

Pel·lícula recomanada per a:

Segon Cicle d'ESO. Batxillerats. Cicles Formatius i Formació d'Adults

Àrees i Temes:

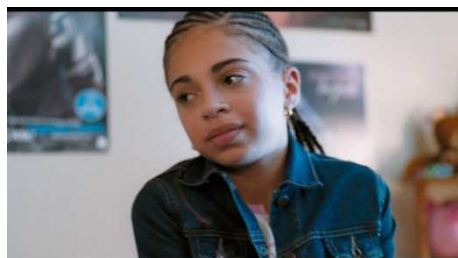
Ètica / Tutoria / Educació per a la ciutadania / Drets Humans

ALL THE INVISIBLE CHILDREN

FITXA TÈCNICA I ARTÍSTICA

Direcció: Mehdi Charef, Emir Kusturica, Spike Lee, Katia Lund, Jordan Scott, Ridley Scott, Stefano Veneruso i John Woo.

Interpretació: Vera Fernandes (Bilu), Francisco Anawake De Freitas (João), Uroš Milovanović (Uroš), Dragan Zurovac, Vladan Milojević, Daniele Vicorito (Ciro), Emanuele Vicorito (Bertucciello), Peppe Lanzetta, Hannah Hodson

(Blanca), Andre Royo (Sammy), Coati Mundi (Eneba), David Thewlis (Jonathan), Kelly MacDonald (mujer de Jonathan), Jack Thompson (James), Zhao Zicun (Song Song), Qi Ruyi (Little Cat), Wang Bin, Adama Bila (Tanza), Elysée Rouamba (Kali).

Guió: Katia Lund, Eduardo Tripa, Stribor Kusturica, Diego De Silva, Stefano Veneruso, Cinqué Lee, Joie Lee, Jordan Scott, Li Qiang i Mehdi Charef.

Producció: Katia Lund, Caio Gullane, Debora Ivanov, Fabiano Gullane, Ricardo Aidar, Spike Lee, Mike Ellis, Sookie Foster, Frances McGivern i Terence Chang.

Música: Antonio Pinto, Tejo Damasceno, Rica Amabis, Stribor Kusturica, Zoran Marijanović, Dejan Sparavalo, Nenad Janković, Maurizio Capone, Terence Blanchard, Ramin Djawadi, Lin Hai i Rokia Traoré.

Fotografia: Glusica Milorad, Toca Seabra, Milorad Glusica, Vittorio Storaro, Cliff Charles, James Whitaker, Zeng Nianping i Philippe Brelot.

Muntatge: Estevan Santos, Svetolik Mica Zajc, Ugo de Rossi, Barry Alexander Brown, Dayn Williams, Robert Ferretti i Yannick Kergoat.

Disseny de producció: Radovan Marković, Sarah Frank, Ben Scott i Tim Yip.

Vestuari: André Simonetti, Vesna Avramović, Maria Pennacchio, Donna Berwick, Greg Fay i Martine Some.

País: Itàlia. **Any:** 2005. **Durada:** 124 min. **Gènere:** Drama.

SINOPSI

Set directors de cinema retraten a través de curtmétratges les històries de lluita i adversitat de set nens anònims al voltant del món. Tanza, un jove de només dotze anys, lluita per la llibertat. Uro està a punt de sortir d'un reformatori juvenil. Blanca, una adolescent de Brooklin filla de drogoaddictes, acaba descobrint que té la SIDA. Bilu i João sobreviuen com a "nens del carrer" de São Paulo. Jonathan, un fotògraf de premsa desil·lusionat, redescobreix l'essència de la vida a través de la infància. Ciro i el seu amic Bertucciello assalten un motorista per robar-li el seu rolex i emprenen una fugida cap a una infància veritable. Song Song i Little Cat viuen dues vides paral·leles en circumstàncies molt diferents.

ACTIVITAT I

Llegeix aquestes preguntes abans de la projecció i contesta-les després d'haver vist la pel·lícula.

TANZA

1. Per què creus que en Tanza, el protagonista de la història, no es treu mai les sabates?
2. Quan el grup arriba al poblat, què troba en Tanza?
3. Quants nens formaven el grup quan el protagonista hi va arribar? Quan temps fa que ell en forma part?
4. En quin edifici ha de col·locar en Tanza uns explosius?
5. Al final de la història, en Tanza es treu les sabates. Quina idea creus que ens transmet Medi Charef, el director d'aquest curtmetratge, amb aquesta imatge?
6. Com pot ser que aquest grup de nens hagi arribat a convertir-se en una banda de delinqüents?

BLUE GIPSY

1. Tres files diferents de gent es troben en començar la pel·lícula. Què creus que ens intenta explicar el director de la pel·lícula, Emir Kusturica, amb aquesta escena?
2. Per què Uros, el nen protagonista, no sembla gaire feliç quan per fi sortirà del correccional?
3. A *Glusica Glusa*, el correccional, fan una festa i un grup de presoners canta una cançó. De què parla la lletra? Com descriuries el públic i els convidats durant la funció?
4. Per què en Uros s'espanta quan veu que la seva família entra a la sala del concert?
5. Quan en Uros torna al correccional i s'està rapant els cabells, què li diu el seu company, que el mira a través de la finestra i sap per experiència tot el que a Uros li ha passat fora?

ELS NENS DE JESÚS D'AMÈRICA

1. Quan Blanca, la protagonista del curtmetratge, torna a casa perquè no es troba bé, què reclama al seu pare que la resta de companyes tenen i que ella no té?
2. Què respon el pare, quan ella li pregunta per què no treballa?
3. De quina manera els pares de la Blanca solucionen les baralles davant la seva filla?
4. Per què creus que comença la baralla al parc? Què fa la majoria dels presents?
5. Com creu la mare de l'agressora que s'encomana la SIDA? Segons ella què s'hauria de fer amb la Blanca?
6. Què diu el rètol que la Blanca llegeix al carrer i la fa reaccionar?
7. Com se n'assabenta la Blanca de la seva realitat?
8. Quin sentiment ens intenta comunicar Spike Lee, el director d'aquesta història, amb l'última escena al Centre de Salut per adolescents?

ACTIVIDAD 2 (en castellano)

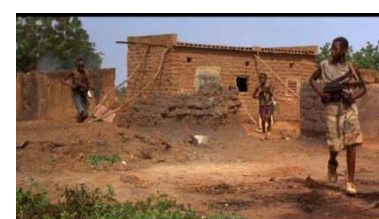
A partir de la lectura de este texto del periodista Ryszard Kapuscinski, intenta reconstruir la vida de los protagonistas del cortometraje *Tanza*.

Niños solos y abandonados van allí donde se estacionan las tropas, donde hay cuarteles, campamentos o etapas. A fuerza de ayudar y trabajar, acaban formando parte del ejército: son "hijos del regimiento". Reciben un arma y no tardan en pasar por el bautismo del fuego. Sus colegas mayores (¡también niños!) a menudo se muestran perezosos, y cuando hay una batalla con el enemigo a la vista, mandan a los pequeños al frente, a la primera línea de fuego. Estas escaramuzas armadas de la chiquillería resultan especialmente encarnizadas y sangrientas, porque el niño carece del instinto de conservación, no siente ni comprende el horror de la muerte, desconoce el miedo que sólo la madurez le hará conocer.

Las guerras de niños se han hecho posibles también gracias al desarrollo tecnológico. Hoy las armas de repetición de mano son ligeras y cortas; sus nuevas generaciones se asemejan cada vez más a juguetes infantiles. El viejo máuser era demasiado grande, pesado y largo para un crío. El niño pequeño tenía el brazo demasiado corto para llegar al gatillo sin esfuerzo y, también, el punto de mira resultaba excesivamente lejano para su ojo. Las armas modernas, al eliminar tales inconvenientes, solucionan estos problemas. Su tamaño se ajusta tan perfectamente a la silueta de un niño que más bien causan un efecto infantil y gracioso en manos de un soldado alto y fornido.

El hecho de que el niño sólo sea capaz de usar armas de mano, de alcance corto (pues no sabe dirigir el fuego de una batería de artillería ni tampoco pilotar un bombardero), ha hecho que los combates en las guerras de los niños adquieran la forma de un choque directo, de un contacto físico, casi de un cuerpo a cuerpo: los pequeños se disparan a quemarropa, hallándose a un paso los unos de los otros. Los efectos de estos duelos suelen ser aterradores, pues no sólo mueren los que caen fulminados en el campo de batalla. Dadas las condiciones en que se desarrollan aquellas guerras, también pronto acaban muriendo los heridos: de hemorragias, de infecciones y por falta de medicinas.

Ébano. Ryszard Kapuscinski. Anagrama. Barcelona, 2000

ACTIVITAT 3

Llegeix aquest text i contesta les preguntes següents:

- Trobes encertat el títol que s'ha escollit per al film?
- Per què no disposem d'informació sobre la vida dels infants en el passat?
- Quin concepte s'ha tingut dels infants fins fa pocs anys?
- Qui era Thomas Spence?
- En quin país van aparèixer les primeres lleis per protegir el treball dels infants?
- Quan es va regular per primera vegada a Espanya el treball dels menors?

Quan anem al cinema a veure una pel·lícula situada en qualsevol època del passat, és molt difícil trobar històries com les que s'expliquen al film *All The Invisible Children*, on els protagonistes són nois i noies. I això passa perquè, en realitat, en sabem molt poc de com era la vida en la infantesa i la joventut d'altres temps i, en canvi, tenim més informació sobre la vida dels adults.

Històricament la infantesa ha estat invisible. Els estudis històrics s'han centrat més en les grans batalles i els grans personatges i quan en les cròniques històriques apareix un menor sempre sol ser un príncep o una princesa; els altres nens no existeixen. La vida quotidiana, la vida dins la llar i la infantesa no han estat temes d'interès per als historiadors fins fa pocs anys.

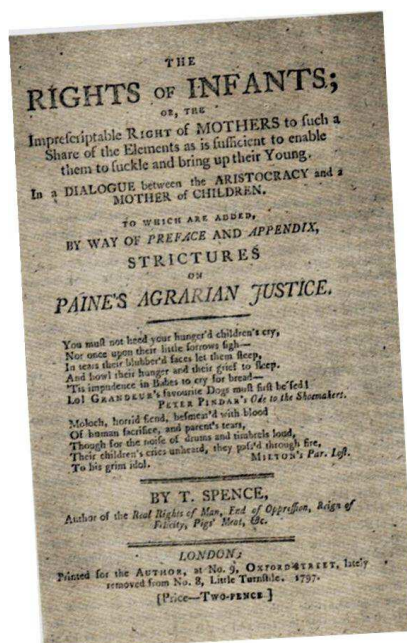
Durant molts segles, nens i nenes han estat considerats simplement uns "adults petits" i la infantesa era vista com una etapa de la vida de les persones a la qual no se li prestava especial importància. Les condicions en les quals els nens i les nenes es criaven eren molt penoses i pocs adults

percebiem que les seves necessitats eren diferents de les dels grans i que havien de tenir una protecció i unes atencions especials.

No ha estat fins al segle XVIII, fa tan sols uns 200 anys, que aquestes necessitats de la infantesa han començat a ser tingudes en compte. Aquest moviment va néixer a Anglaterra, on a finals del segle XVIII un mestre, **Thomas Spence**, va escriure un petit manifest titulat *Els drets de l'infant* i on ja a començaments del segle XIX van aparèixer les primeres lleis per protegir l'infant a la feina.

Al nostre país, no va ser fins l'any 1873, amb el govern de la Primera República, quan es va redactar la primera llei de protecció dels

infants a la feina, però la curta durada d'aquell govern va fer que no s'apliqués mai. Vam haver d'esperar fins a començaments del segle XX perquè es dictés una llei que prohibia totalment el treball als menors de deu anys i el treball nocturn als menors de catorze. Fins a aquell moment nens i nenes havien de suportar extenuants jornades laborals de fins a 12 o 16 hores i una manca absoluta d'higiene.

ACTIVITAT 4

Llegeix aquest text i contesta les preguntes següents:

- Què és la *Declaració dels Drets del Nen*?
- Quina nova visió sobre la infància introdueix aquest document?

"Cuanto más retrocedemos en la historia más bajo es el nivel de la atención al niño y más probablemente hallaremos niños asesinados, abandonados, golpeados, aterrorizados y víctimas de abusos sexuales"

Historia de la infancia. Lloyd De Mause. Alianza. Madrid, 1991

Eglantyne Jebb va néixer en una família camperola acomodada a Shropshire, Anglaterra. Va ser una dels 6 fills d'Arthur Jebb i la seva esposa Eglantyne.

El 1919, impressionada pels terribles efectes que la Primera Guerra Mundial va causar entre la infantesa de tots els països contendents, Eglantyne va fundar el moviment *Save the Children*, la primera organització internacional d'ajuda als nens.

Més tard, el 1923, va redactar una *Declaració dels Drets del Nen*. Els seus cinc principis van ser aprovats el 1924 per la Societat de les Nacions (l'antecedent de les actuals Nacions Unides). Finalment, una declaració més extensa es va convertir en la *Convenció sobre els Drets del Nen*, ratificada per les Nacions Unides l'any 1989.

L'evolució de la concepció de la infantesa s'ha anat fent a poc a poc en els darrers anys. La idea que avui tenim de la infantesa i la joventut, que considera nens i nenes com a persones amb necessitats i interessos propis és molt nova en la història de la humanitat. Amb això no pretenem dir que l'única manera correcta de cuidar i educar els fills és la que es practica actualment a la nostra societat, perquè han existit i existeixen altres maneres diferents que són tan respectables i bones com les nostres.

La història dels drets dels infants va donar un gran salt qualitatiu l'any 1923, quan l'organització anglesa *Save The Children*, nascuda l'any 1919 i al front de la qual figurava **Eglantyne Jebb**, va redactar una **Carta dels Infants**. Aquest text va servir de base per a una posterior declaració sobre els drets de la infància: La **Declaració dels Drets del Nen** (també coneguda com a *Declaració de Ginebra*), redactada per la Societat de les Nacions l'any 1924. Per primera vegada en la història es parlava de drets de la infància i no de beneficència o de caritat.

Prenent com a punt de partida aquesta declaració de 1924, les Nacions Unides van elaborar un nou text que ampliava els drets de l'infant: La **Declaració Universal dels Drets de l'Infant**, de 1959.

ACTIVITAT 5

La *Declaració dels Drets del Nen* era molt breu i constava només de cinc punts. Sabries trobar en aquesta sopa de lletres cinc paraules relacionades amb els cinc punts del seu redactat?

DECLARACIÓ DELS DRETS DEL NEN (any 1924)

Formulada per la Unió Internacional Save the Children, Ginebra, en 1923 i aprovada per la Cinquena Assemblea General de la Societat de les Nacions, el 1924. A través d'aquesta *Declaració dels Drets del Nen*, comunament coneguda com la *Declaració de Ginebra*, els homes i les dones de tots els països, en reconeixement que la humanitat li deu al Nen el millor que sigui capaç de donar, declaren i accepten com la seva obligació que, per sobre de qualsevol consideració de raça, nacionalitat o creença:

A	P	E	M	S	U	P	O	R	T
O	R	I	L	P	A	F	E	N	A
G	O	H	I	L	E	P	V	X	E
A	T	M	I	T	J	A	N	S	D
J	E	M	E	N	G	A	Z	O	U
U	C	A	H	P	E	Q	A	B	C
D	C	I	N	O	M	A	J	X	A
A	I	Z	E	C	A	V	O	T	C
X	O	J	I	R	S	E	N	L	I
A	B	E	C	R	F	I	H	M	O

- EL NEN haurà de rebre els mitjans materials i espirituals necessaris per al seu desenvolupament normal.

- EL NEN famolenc haurà de ser alimentat; el nen malalt haurà de ser curat; el nen discapacitat haurà de rebre suport; el nen delinqüent haurà de ser reformat; i el nen orfe i abandonat haurà de ser protegit i assistit.

- EL NEN haurà de ser el primer a rebre ajuda en situacions d'emergència.

- EL NEN haurà de ser deixat en una situació que li permeti guanyar-se un aliment i haurà de ser protegit davant de qualsevol forma d'explotació.

- EL NEN haurà de ser educat en la consciència que els seus talents han de ser emprats al servei del proïsme.

ACTIVITAT 6

En no tenir caràcter de lleis obligatòries, la *Declaració dels Drets del Nen* (any 1924) i la *Declaració Universal dels Drets de l'Infant* (any 1959) no eren suficients per protegir els drets dels menors.

Després d'anys de negociacions amb governs de tot el món, ONGs, líders religiosos i altres institucions, el 1989 es va acordar un altre text: la *Convenció sobre els Drets de l'Infant*, la primera llei internacional "jurídicament vinculant", és a dir, que el seu compliment és obligatori per a tots els països signants.

La *Convenció* consta de 54 articles que reconeixen drets civils, polítics, econòmics i socials per als nens, nenes i joves de tot el món. El text estableix que tots els menors de 18 anys teniu dret al ple desenvolupament físic, mental i social i a expressar lliurement les vostres opinions.

Llegeix i comenta a classe aquests nou articles de la llei i contesta aquestes preguntes:

- Quines contradiccions veus tu entre les realitats que s'expliquen al film i aquesta llei?
- Quina importància té la llei per a la defensa dels teus drets com a menor?

CONVENCIÓ SOBRE ELS DRETS DE L'INFANT (any 1989)**Article 1**

Un infant és l'ésser humà fins als divuit anys, llevat que la legislació nacional acordi la majoria abans d'aquesta edat.

Article 6

L'infant té el dret intrínsec a la vida i l'obligació de l'Estat és assegurar la seva supervivència i desenvolupament.

Article 19

L'Estat té l'obligació de protegir l'infant contra tota mena de maltractaments, abusos i explotacions; de tipus físic, mental o sexual

Article 24

L'infant té dret al nivell més alt de salut i a l'accés als serveis mèdics; i l'Estat té l'obligació d'assegurar les atencions primàries preventives, l'atenció sanitària per a les futures mares, la reducció de la mortalitat infantil, l'educació sanitària i l'abolició de les pràctiques tradicionals perjudicials per a la salut dels infants.

Article 27

L'infant té dret a un nivell de vida adequat al seu desenvolupament físic, mental, espiritual, moral i social; els pares són els primers responsables, però si ells no tenen recursos l'Estat els ha d'ajudar, principalment pel que fa a la nutrició, el vestit i l'habitatge.

Article 28

L'infant té dret a l'educació i l'Estat té l'obligació de proporcionar educació primària obligatòria i gratuïta, de fer que l'ensenyament superior sigui accessible a tots, i de vetllar perquè la disciplina escolar es fomenti en el respecte i la dignitat de l'infant.

Article 32

L'infant té dret a ser protegit contra l'explotació econòmica i contra tota feina que posi en perill la seva salut, la seva educació o el seu desenvolupament integral, i l'Estat té l'obligació d'establir edats mínimes per començar a treballar i d'especificar les condicions laborals.

Article 33

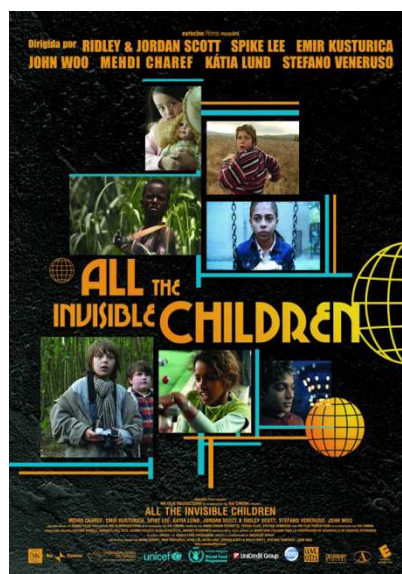
L'infant té dret a ser protegit contra el consum il·lícit d'estupefaents i substàncies psicotròpiques, i contra la seva utilització en la producció i distribució d'aquestes substàncies.

Article 38

L'Estat té l'obligació de respectar el dret internacional humanitari i el principi que cap infant de menys de quinze anys no ha de participar directament en les hostilitats ni ha de ser reclutat per les forces armades, i que tot infant afectat per un conflicte armat ha de poder gaudir de protecció i atencions.

ALL THE INVISIBLE CHILDREN

ORGANITZA **CINEMA^{per} a estudiants**

INFORMACIÓ I RESERVA

cinemaperaestudiants@cinemacultural.es
Telf. 935403698 / 660070129. Fax.935555070

AMB EL SUPORT DE

Ajuntament de Badalona (Àrea d'Educació)
Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat (Educació i Cultura)
Ajuntament de Mataró (Educació)
Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet (Educació)
Ajuntament de Terrassa (Educació)
Diputació de Barcelona (Àrea de Cultura. Àrea d'Educació)

COL.LABOREN

Centres de Recursos Pedagògics
Maresme I, Maresme III i Ciutat de Badalona
